VRIJ-SOCIALISME OF MARXISTISCH SOCIALISME?

Uitgave v.h. Land. Comité van Vrije Soc. Groepen in Nederland

VRIJ OF MARXISTISCH SOCIALISME.

Het gaat er niet slechts om de wereld te veranderen, maar de mens. Vanwaar zal deze nieuwe mens komen? Niet van buitenaf. Kameraad, weet hem in jezelf te vinden en eis van jezelf deze mens die wij verwachten, zoals men uit het erts een zuiver metaal vrij maakt zonder slakken.

Win hem op jezelf. Durf degene te worden, die je bent. Maak je er niet te gemakkelijk vanaf. In ieder wezen rusten bewonderenswaardige mogelijkheden.

Overtuig jezelf van je eigen kracht en jeugd.

Herzeg jezelf voortdurend: Het hangt slechts van mij af.

(André Gide)

VOORWOORD.

Dit geschriftje beoogt een tweeledig doel. In de eerste plaats een kritiek op bepaalde stromingen in de Socialistische Beweging, in de tweede plaats, een korte zakelijke uiteenzetting der Vrij Soc. Beginselen, zoals wij die voorstaan. Het heeft naast een negatieve, een positieve strekking.

Wij menen, door deze uitgave, in een door de oorlog ontstaan tekort aan Vrij Soc. geschriften, tegemoet te komen.

De papierschaarste legt ons beperkingen op, zodat aan de inhoud van dit geschriftje, grenzen zijn gesteld.

De hoop, dat in brede lagen der arbeidende bevolking, onze ideeën weerklank moge vinden, heeft ons tot deze eerste na-oorlogse uitgave, doen besluiten.

Voor zakelijke en opbouwende kritiek staan wij te allen tijde open.

Landelijk Comité v. Vrije Soc. Groepen
in Nederland.

VREDE 1945.

De oorlog is voorbij. Eindelijk is aan deze waanzinnige mensenslachting een einde gekomen. Millioenen keren nimmer meer, begraven op de slachtvelden, bedolven onder de puinhopen der verwoeste steden.

Concentratiekampen openen zich, spuwen duizenden vervuilden, verhongerden, vaak voor het leven geknakte mensen, uit.

Oorlogsinvaliden, voor het normale maatschappelijke leven onbruikbaar, zien met wanhoop de eens zo vurig begeerde vrede tegemoet.

Duizenden zwerven dakloos en van alles beroofd door de wereld, wat zal de vrijheid brengen.

Vrede 1945.

Een onafzienbare massa vult de straten, vlaggen versieren de huizen, tanks en nog eens tanks, in onafzienbare rijen, kruipen als slangen door de straten.

Vrouwen, meisjes, werpen zich in de armen der bevrijders. Nationale liederen slaan hooguit boven het rumoer. 't Wilhelmus wordt met tranen in 't oog gezongen.

Wilhelmus van Nassauwe ben ik van Duitsche!!! bloed.

Vreugdevuren lichten in late avond op, gevoed door zwarte verduisteringspapieren.

Vreugde en blijdschap, beheerst de massa.

1946.

Een jaar vrede. Een jaar desillusie. Veel verwachtingen werden niet vervuld, de beste voornemens leden schipbreuk. Duizenden buigen ontmoedigd het hoofd, walgen van de vuiligheid, die een jaar vrede, heeft gebracht, en staan weer als eenlingen op zich-

zelven.

Grote groepen arbeiders kruipen weer in morsige fabrieken, laten zich begeesteren door de leugens der Bourgeoisie. Opbouw, opbouw, de grootste leugen, waarachter het naakte kapitaalsbelang, schuil gaat.

Praktijk is, dat de arbeiders evenveel worden uitgebuit, wellicht nog erger, dan onder de fascistische leiders.

Verzet laait op, verzet tegen de lage lonen in verhouding tot de hoge prijzen, tegen het arbeidstempo en arbeidstijd.

Het antwoord volgt onverbiddelijk: Broodroof, ontslag, militair geweld.

De fabrieken in, produceren, zoveel mogelijk produceren. Uitvoer, zoveel mogelijk uitvoer.

Deviezen, zooveel mogelijk deviezen.

Waarvoor?

Voor de opbouw van leger en vloot.

Een klein milliard aan goederen, door arbeiders in noeste arbeid voortgebracht, in zekerheid de opbouw van het land te dienen, worden tegen oorlogstuig geruild.

Van verheffing van het levenspeil, valt in dit jaar vrede, niets te bespeuren.

Eén jaar vrede....

Een jaar onverbiddelijke klassenstrijd, een jaar van leed en teleurstelling. De oude, vooroorlogse politieke partijen, zijn herleefd, zij het dan in een of ander nieuw jasje. Met Socialisme hebben zij niets meer gemeen.

De S.D.A.P. heeft zich tot Partij v. d. Arbeid geformeerd met overboordgooiing, van de resten aan Socialistische Ballast.

Het wezenlijke karakter van het wetenschappelijk Socialisme, de leer van de klassenstrijd, heeft ze onder theologische druk prijsgegeven.

De Comm. Partij, als verlengstuk van de buitenlandse politiek der Sowjet-Unie, heeft zich van Marxistische tradities ontdaan. „Nationale Opbouw", „Vaderlandsliefde" „Sterk Militair leger", zijn begrippen, die men bij herhaling in de „Communistische" pers tegenkomt.

„Proletariërs aller landen verenigt U" en „Indonesië, los van alles nu", „de arbeiders hebben geen vaderland", vormen nu overwonnen begrippen.

Deel uitmaken van de regering, meebeslissen over het uitbuitingsproces, vormt nu het kennelijk doel der C.P.N., totdat Rusland koerswijziging nodig acht.

Evenals de S.D.A.P., verloochent de C.P.N., haar eigen verleden en heeft de grondslagen van het wetenschappelijk Marxisme, losgelaten.

Het Wetenschappelijk Socialisme, steunt in Holland nog slechts op de Rev. Comm. Partij en de Communistenbond „Spartacus"

De Rev. Comm. Partij, stelt zich op het standpunt der oude Bolsjewiki van October 1917.

Zij ziet in Lenin en Trotzky haar grote voorgangers.

De Comm. bond Spartacus, stelt zich op een ander standpunt, wijst het veroveren van de Staat van de hand en staat het vormen van Bedrijfsorg. en Arbeidersraden, voor. Zijn theorie heeft zich onder de invloed van de klassieke marxisten (Marx en Engels) en dichter bij onze tijd levende, Rosa Luxemburg, gevormd.

Onze critiek zal zich met beide stromingen en de theorie van het Wetensch. Socialisme, bezighouden.

De Rev. Comm. Partij en de Comm. bond Spartacus, onderscheiden zich in gunstige zin van de overige Soc. groepen, zoals

bijv. rond „de Vlam", door een gesloten theorie voor te staan.

De Partij v. d. Arbeid en de Comm. Partij Nederland kunnen we gevoeglijk van de lijst der Soc. groepen, afvoeren, daar zij nog slechts de **naam** met Socialisme gemeen hebben.

REV. COMM. PARTIJ EN „SPARTACUS".

Tijdens de vorige wereldoorlog '14—'18, heeft Henr. Rol. Holst, in een voorrede van een brochure van Trotzky: „De oorlog en de Internationale", haar twijfel uitgesproken t.o.v. de grondgedachte der Marxistische maatschappij-wetenschap. Zij meende dat de ervaringen van de oorlog in tegenstelling stonden, tot de theorie van het Historisch Materialisme.

Henr. Rol. Holst stond in haar opvattingen in Marxistische kringen vrijwel alleen.

De geleerde heren der Marxistische wereld, trokken tegen haar van leer, twijfelen aan de „heilige leer", kon niet geduld worden.

Prof. R. Kuiper poogt in een artikel „Nieuwe Pijlers voor het Marxisme" de denkbeelden van Henr. Rol. Holst te weerleggen. Aan het einde van dit artikel schrijft hij: „Zo komt dan de historische economische werkmethode ongedeerd en zelfs versterkt uit de oorlogschaos te voorschijn". „Nieuwe pijlers voor het Marxisme hebben wij niet van node".

De ervaringen gelegen in het tijdvak '78 en '40, hebben niet R. Kuiper, doch Henr. Rol. Holst in het gelijk gesteld.

Wederom heeft zich de tragiek in diepere en veelzijdiger strekking herhaald. De arbeidersklasse van de gehele wereld heeft zich ingezet en geofferd voor ideologieen, die met haar wezenlijk belang volkomen in tegenstelling stonden.

Geen ogenblik van aarzeling, twijfel aan de juistheid van de gekozen positie t.o.v. de oorlog, viel te constateren. Men koos partij, neen juister, men had reeds jaren tevoren partij gekozen.

De arbeiders in Duitsland en Italië, voor het Nationaal Socialisme. De arbeiders in de overige landen, behalve Japan, Spanje en Rusland, voor de Democratie.

De frase van de verdedigings- en aanvalsoorlog deed weer opgang, ontnam het laatste restje gezond verstand, effende de weg tot volledige verdwazing.

Vijf jaar oorlog teisterde de wereld, brachten een golf van leed, waarvan niemand vermocht, de omvang en diepte te peilen.

En nu, op de puinhopen van Europa, in een wereld van gebroken mensen en verziekte ideologieën, komen weer de oude apostelen uit de kerk van Marx, met hun vergeelde bijbels, de wereld verkondigen, dat het „Marxisme" versterkt" uit de oorlogschaos te voorschijn is gekomen.

Voor mij ligt „De Rode October", Marxistisch Theoretisch tijdschrift, uitgegeven door de Revolutionnair Comm. Partij.

In het voorwoord van dit tijdschrift, lezen we de navolgende formulering: „Hoe is het te verklaren, dat de Rev. Marxistische beweging, belichaamd in de IVde Internationale, wier noodzaak door de loop der ontwikkeling dagelijks opnieuw wordt bevestigd en wier principes de toets der geweldigste maatschappelijke gebeurtenissen met glans heeft overleefd, nog veel te zwak is".

In het voorwoord van een door „Spartacus" uitgegeven brochure: Van Slavenmaatschappij tot Arbeidersmacht", lezen we:

„Het Marxisme leeft. Het leeft voort, trots de verwording van de verouderde organisaties van de arbeidersklasse.

Het leeft voort, trots Fascisme en neo-fascisme, omdat het is, de levende, zich immer vernieuwende wetenschap van de strijdende arbeidersklasse.

Zoals we lezen, een gelijkgezinde opvatting t.a.v de onaantast-

baarheid der Marx. wetenschap.

De enorme tragiek van de oorlog, heeft ook nu weer de leer van het Hist. Materialisme bevestigd.

T.a.v. de noodzakelijkheid van een Rev. Comm. Partij, staan de Rev. Comm. en Spartacus, op dezelfde grondslag.

De verschillen tussen beide organisaties liggen in de wegen tot het doel besloten.

Zo lezen wij in Spartacus van 24 Nov. '45, „De Comm. partij, die zij mede wil vormen, is noodzakelijk".

En in de voorrede tot een brochure, uitgegeven door de rev. comm. partij: „De verhouding, waarin het Ned. proletariaat zich momenteel bevindt, maakte een stichting van een rev. comm. partij dringend noodzakelijk".

Beide partijen beweren de enige rev. voorhoede te zijn, en beroepen zich op de Marx. wetenschap.

De leer van het historische materialisme vormt voor beide richtingen een der onaantastbare fundamenten.

Laten we ons weer in de Marx. opvattingen verdiepen, en haar houdbaarheid aan de oorlogsgebeurtenissen toetsen.

HET HISTORISCH MATERIALISME.

De leer van het Hist. materialisme gaat van de opvatting uit, dat de grondslag der Maatschappij bestaat uit de productie en verdeling der goederen.

De wijze van voortbrenging bepaalt de verhouding, waarin de mensen staan in de productie. De verhoudingen in de productie, blijken tevens klasse-verhoudingen te zijn.

Verhoudingen van klasse (Kapitaal en Arbeid) tevens eigendomsverhoudingen.

De Kapitalisten als bezitters van productiemiddelen, de Arbeiders, als niet-bezitters, beschikken alleen over hun arbeidskracht.

Deze productie, eigendoms- en klasseverhoudingen vatten de Marx. samen onder het begrip „Maatschappelijk zijn".

Veranderingen der techniek, brengen veranderingen in de productie, eigendom en klasse-verhoudingen teweeg, de Maatschappelijke samenstelling wijzigt zich. Volgens de Marx. leer moet men de oorzaken van veranderingen in de Maatschappij, zoals hervormingen, oorlogen, revolutie, enz. niet zoeken in de hoofden der mensen, in de wetenschap, niet in de ideologie. doch in de veranderingen der productie en verdeling der goederen.

Het menselijk bewustzijn, het denken der mensen wordt bepaald door hun positie in het productieproces.

Het is dus Maatschappelijk bepaald.

De Arbeiders zullen op grond van hun plaats in het productieproces zich gedachten, gevoelens. een bewustzijn eigen maken en daarna handelen.

Het bewustzijn der Arbeiders is in wezen niets anders dan de in hun hoofden omgezette praktijk van het dagelijkse leven.

Het dagelijks milieu van een arbeider verschilt van dat van een kapitalist, ook de opvattingen daarover verschillen, vandaar dat Marx. spreken van **klasse-bewustzijn.**

Dit klasse-bewustzijn ontwikkelt zich in evenredigheid met het uitbuitings-proces.

Naarmate de uitbuiting scherpere vormen aanneemt, zal ook het klasse-bewustzijn toenemen. De ontwikkeling der klasse-tegenstellingen vormt de motorische kracht van de ontwikkeling van het klasse-bewustzijn.

De theorieën van klassenstrijd en internationalisme, zijn voor de Marx. slechts geformuleerde maatschappelijke noodzakelijkheden.

De arbeiders zullen zich moeten verzetten, anders gaan zij

onder in de barbarij.

De Marx. geloven in dit moeten der massa's, ze menen dat uit dit **moeten**, eveneens noodzakelijk **kunnen** volgen moet. De dichteres Henr. Rol. Holst formuleerde het zo: „De massa's zullen strijdende rijpen en rijpende strijden".

Een eeuw geleden proclameerden Marx en Engels, hun Communistisch Manifest. Sindsdien heeft de wereld zich met de Marx. beschouwingen bezig gehouden.

De massa's hebben gestreden, grote partijen en Vakverenigingen opgebouwd, coöperaties gesticht, stemrecht veroverd enz. en desondanks deze vruchten van strijd, een oorlog gevoerd, afgrijselijker en wreder dan ooit te voren. Nooit waren de massa's zo door het chauvinisme bevangen, dan juist nu. Er is van dit historisch **moeten** en **kunnen** in de hoofden en harten der arbeiders, slechts bitter weinig neergeslagen.

Na een eeuw practijk is nog slechts een zeer primitieve ideologie tot stand gekomen. Het klasse-bewustzijn is uiterst gering en vaag aanwezig. Het nationalistisch bewustzijn heeft haar practisch verzwolgen.

Toen de oorlog uitbrak, stonden de arbeiders van de gehele wereld vrijwel in dezelfde positie: van uitgebuitenen, van loonarbeiders.

De arbeiders in Duitsland, Rusland, enz. overal werden ze uitgebuit, overal brachten ze meerwaarde voort en verkeerden in dezelfde maatschappelijke economische positie. Verwacht mocht worden, dat de arbeiders toen de oorlog uitbrak, zouden handelen in overeenstemming met eigen klassebelangen, d.w.z. zich verbroederen met de arbeiders over de grenzen. Wanneer inderdaad het klassebelang doorslaggevend was, had de internationale eenwording moeten plaatsvinden, doch integendeel, van een gemeenschappelijk bewustzijn (klasse-bewustzijn) tussen de Duitse, Russische, Amerikaanse enz. arbeiders was geen sprake.

Evenals in 1918 overheerste de Nationale belangen de Nationale geschillen.

De arbeiders voelden zich in de eerste plaats Nederlander, Duitser, Pool, Rus enz.

Het nationale bewustzijn overkoepelde het klasse-bewustzijn.

De gebeurtenissen ook van deze oorlog onderstrepen de mening van Henr. Rol. Holst, dat aan de leer van het Historisch materialisme, zo een en ander mankeert. De werkelijkheid staat integenstelling tot de theorie. En toch ondanks dit alles, gaan de Spartakisten en Rev. Comm. voort op de oude weg. De oude, beproefde weg, die voeren moet en voeren zal tot de klasseloze maatschappij. Voor hen bestaan geen problemen, zij zijn blind voor het feit, dat de objectieve voorwaarden (techniek) (productieve verhoudingen, enz.) rijp zijn voor het socialisme, de massa's zich dit **niet** realiseren.

Het handelen der massa's is in strijd met hun Historisch moeten.

De objectieve verhoudingen drijven tot de nieuwe Maatschappij, de massa's handelen tegengesteld. De massa's reageren niet volgens de historisch material, theorie, rationeel op de verhouding, doch irrationeel. Ze handelen tegen eigen belangen in. Ze hongeren in een wereld van overvloed.

Ze vermoorden elkaar in het belang van hun resp. machthebbers. Ze vormen hun denken nationaal burgerlijk, in plaats van klasse internationale ideologieën.

Kortom het simplistische verband dat de Marxisten zien, tussen economische en ideologische bovenbouw der Maatschappij, verschijnt in de werkelijkheid gecompliceerder, dan zij zich hadden

ingedacht.

De mens blijkt niet zo'n eenvoudig, redelijk wezen te zijn, die uit maatsch. tegenstellingen zijn verstandelijke conclusies opbouwt.

De mens blijkt meer te zijn dan een van nature goed en verstandig wezen.

Het beeld dat de Spartakisten en Rev. Communisten zich vormen van de mens, is een karakatuur. Teveel heeft men het denken opgevat als een eenvoudige directe weerspiegeling van maatschappelijke verhoudingen.

De theorie van beide org. ontleend aan klassieke voorgangers, aan de tijd dus, waarin deze voorgangers leefden, vindt geen klankbodem bij de massa's.

De revolutionaire theorie moet uitgaan van de bestaande werkelijkheid en niet van één van veertig jaar terug. De theorie van voorheen, is de formulering van voorheen en alzo voor de hedendaagse tijd vaak van geen waarde. Ze is tot dogma geworden, een sta in den weg voor de ontwikkeling van nieuwe gedachten.

Spartacus en de Rev. Comm. bezien de wereld door de Marx. bril en persen de feiten, de gebeurtenissen in een theorie uit het verleden. Ze geloven in hun tot dogma's verstarde theorieën en zien zodoende de hier boven uiteengezette tegenstellingen over het hoofd.

DE VAKBEWEGING.

De strijd tussen Kapitaal en Arbeid vindt zijn oorsprong in het uitbuitings-proces. De bezitters der bedrijven zijn gebaat bij een zo groot mogelijke winst.

Deze winst kan alleen door de uitbuiting der arbeiders verkregen worden.

Welke wegen staan het kapitaal ter vergroting van haar winst open.

1. Verlaging der lonen.
2. Verhoging der prijzen.
3 Verlenging van de arbeidstijd.
4. Versnelling van het arbeidstempo.
5. Vrouwenarbeid.
6. Aanwending van productiever machines.

De winst kan dus alleen vergroot worden, door de hoeveelheid onbetaalde arbeid (meerwaarde), tot het uiterste op te voeren, d.w.z. het leven der arbeiders tot een slavenbestaan terug te brengen. Terwijl tijdens de ontwikkeling van het Kapitalisme, een verheffing van het levenspeil der arbeidersklasse tot de mogelijkheden behoorde, is dit in de huidige fase, waar het zich uit ontwikkelde, in neergaande lijn zich bewegende kapitalisme, uitgesloten.

Het Kapitaal staat georganiseerd in de Staat als een macht tegenover de arbeidersklasse. Ieder partieel conflictje, elke beperkte beroeps- of vakactie, wordt zonder meer neergeslagen. De organisatie volgens beroep of vak schiet te kort.

De tijd is voorbij om voor dit of dat vak een loon of arbeidsvoorwaarde, verbetering te bevechten.

De Staat bepaalt hoe hoog de lonen en op welke basis de arbeidsvoorwaarden worden doorgevoerd.

Nu valt de vakorg. de taak toe, reguleerend te werken op het wrijvingsvlak van de betaalde en onbetaalde arbeidstijd.

De tijdens de groei der Kapitalisten ontstane Vakbeweging, had een opdrijvende, ordenende invloed.

Het is een totale misvatting, indien men meent dat de verheffing van het levenspeil der arbeidersklasse, het resultaat was, van de strijd der Vakorganisaties. De Vakbeweging heeft over de

opgaande lijn, van verbetering der arbeidsvoorwaarden, geen rol van beslissende betekenis gespeeld, evenals ze niet in staat was tijdens de neergaande lijn van verslechteringen, afbrokkeling van het levenspeil, tegen te houden.

De oorzaken die tot lotsverbetering der arbeiders hebben geleid, lagen in de kap. ontwikkeling besloten.

Hierop kan gezien de aard van dit werkje, niet dieper worden ingegaan.

De aaneensluiting der kapitalisten in kartels, trusts, monopolies, heeft ook de arbeiders er toe gebracht, zich aaneen te sluiten in vakorganisaties.

De Vakorg. vormen het kartel van de arbeidersklasse. Doordat verschillende arbeiders zich organiseerden in een vakorg., vormden ze een kunstmatige monopolie, waardoor ze één verkoper van arbeidskracht vormde. Zodoende sloten ze de strijd tussen de arbeiders onderling t.a.v. de verkoop van de arbeidskracht uit, en poogde verhoging der lonen te bewerkstelligen.

Wel dient beseft, dat de hoogte van het arbeidsloon, als prijs van de arbeidskracht, evenals elke prijs van iedere willekeurige waar, gebonden is aan zijn waarde. Het loon laat zich niet willekeurig bepalen, doch is gebonden aan economische wetten. die de waarde-inhoud van de arbeidskracht vormen. Vraag en aanbod spelen in dit waarde-vormingsproces, slechts een stimulerende rol.

In het tijdvak waarin wij nu leven, vervullen de vakvereen. geen ordenende rol meer. Integendeel, het gaat er nu niet meer om, met de Bourgeoisie ruzie te maken over de wijze waarop men uitgebuit wenscht te worden.

De vakbeweging, belichaamd in Katholieke, Christelijke, Neutrale en Soc. Vakbonden, vervullen o.i. nog slechts een reactionnaire taak.

Het uitbuitingsproces moet rustig verlopen, de tegenstelling tussen Kapitaal en Arbeid overbrugd, stakingen voorkomen. Samenwerken der klass vormt richtsnoer van haar optreden.

De vakbeweging is nu een deel van de burgerlijke Staat geworden, gebonden aan de spelregels van het spel.

De illusie die de Vakorg. de massa voorhoudt, verbetering van arbeidsvoorwaarden, staat de rev. bewustwording in de weg.

De vakorg. zijn zodoende op grond van hun wezen, contra-revolutionnair. Ze houden de massa's van haar wezenlijke taak, de vernietiging van de Kapitalistische Maatschappij, af.

Deze zienswijze vindt ge iedere dag door de feiten bevestigd.

Maar, zult ge tegenwerpen, maakt hierop de E.V.C. niet een gunstige uitzondering? Ge wijst naar de door de E.V.C. gevoerde stakingen en door haar uitgegeven geschriften.

Ge wijst op de uiterste linkervleugel der Marx. beweging, de Rev. Comm. Partij en Spartacus. Ook zij zien in de E.V.C. toch een Rev. Vakorg. Ons antwoord luidt: Ondanks dit alles, is de E.V.C. in wezen een reactionnaire beweging, die de werkelijke bevrijdingsstrijd der arbeiders in de weg staat.

Ten eerste verricht de E.V.C. voor het kapitaal nuttig werk, door de aanwezige arbeidskrachten te registreren en volgens beroep, vak, te ordenen. Zodoende krijgt de Bourgeoisie een overzicht over de aanwezige arbeidskrachten.

Ten tweede, door zich in de E.V.C. te organiseren, leggen de arbeiders hun economische macht in handen van enkelen, de leiders. Zij, de leiders, confereren, onderhandelen met de werkgevers over de loonhoogte van de in hun org. georganiseerde arbeiders.

Ten derde spelen de arbeiders in de E.V.C. geen bepalende,

actieve rol, doch een passieve, uitvoerende. Ze voeren de richtlijnen en opdrachten der leiders uit. In de E.V.C. ligt het zwartepunt niet op de kracht, moed, inzicht der leden, doch op dat der leiders.

Ten vierde is de E.V.C. een mantelorganisatie van de C.P.N.

Door de C.P.N. reeds voor de vrede opgericht, bestaat haar taak, in het vergrooten van de invloed der C.P.N., bij de arbeidersklasse. De verkiezingsoverwinning der C.P.N. heeft ze mede aan de E.V.C. te danken.

De oppositie die in de E.V.C. gevoerd wordt, is partij-oppositie van de Rev. Comm. Partij, Spartacus en Syndicalisten. Allen willen medebeslissen over de leiding der E.V.C.

Ten vijfde, door de illusie in het leven te houden van lotsverbetering binnen het raam van het Kapitalisme, houdt de E.V.C. de arbeidersklasse van de strijd voor het Socialisme verwijderd en laat de revolutionaire energie, doodlopen in de strijd voor een centje meer of een uurtje minder.

Ten zesde, door zich te solidariseren met de door de arbeiders zelf, onder eigen stakingsleiding gevoerde strijd, maakt de E.V.C. zich van de leiding der staking meester, met het doel deze strijd ten nutte van de organisatie aan te wenden.

Zo zouden we nog verschillende punten kunnen aanvoeren waaruit het reactionaire karakter der E.V.C. naar voren komt.

Ten zevende organiseert de E.V.C. de arbeiders niet bedrijfs-, doch vaksgewijze. Ze bevordert dus een eng vakbewustzijn en staat de totale bewustwording in den weg.

Inplaats van deze elementen aan de arbeiders uiteen te zetten, modderen de Rev. Comm., Spartacus en Syndicalisten ondergronds in de E.V.C. verder. Leugen en bedrog volgens het recept van Lenin, ter voorkoming van royement zullen zeker te zijner tijd worden aangewend.

Wij verklaren het beneden de waardigheid van een Socialist, de Socialistische idee, door leugen en bedrog te bezoedelen.

Wij Vrije Socialisten, voeren een strijd voor het Soc. eenvoudig, open en eerlijk en verklaren niets in de E.V.C. te willen zoeken.

Wij doen niet mede aan partij of vakgedoe, aan ondergronds geroddel, fractievorming en achterafjes. Wij staan op het standpunt, dat iedere strijd, van welke aard ook, door de strijdende zelf gevoerd moet worden, onder eigen gekozen leiding. Wij zijn van mening dat ieder ingrijpen verlammend werkt op de zelfactie der strijdende arbeiders, als arbeidsvijandig van de hand dient gewezen te worden, dus vanzelfsprekend **iedere E.V.C.-activiteit.**

Elke actie, verzet, strijd, moet door de arbeiders zelf worden gevoerd, met het doel voor ogen, te komen tot een Socialistische samenleving.

De Vrije Soc. theorie heeft in deze tot taak de beperkte zienswijze der arbeiders te verdiepen en te verbreden, het streven naar een centje meer of een uurtje minder, te verbinden aan de strijd voor het Socialisme, duidelijk te maken dat het huis van het Kapitalisme onbewoonbaar is en het voor altijd zal blijven ook

Wij, Vrije Socialisten, wensen geen onbewoonbaar verklaarde woningen op te lappen, doch integendeel, tot de grond af te breken, om tot de bouw van een groot, sterk en machtig gebouw van het Socialisme over te kunnen gaan.

DE STAAT.

„De Staat is de maatschappij niet, doch hij is er slechts een even ruwe, als afgetrokken geschiedkundige vorm van. (Bakunine)."

Toen de feodale verhoudingen, door de kapitalistische ontwikkeling werden doorgebroken, de particuliere eigendommen tot eigen-

domsverhouding der gehele maatschappij werd, werden de remmen, die een ontwikkeling der productiekrachten in den weg stonden, weggeslagen.

De techniek nam een enorme vlucht.

De private eigendom, tijdens haar ontstaan bevrijdend op de vooruitgang der techniek werkend, is onder de huidige verhoudingen, een rem voor deze ontwikkeling, geworden. De wetten van het eigendom, staan nu een zich verder doorzetten van het vermaatschappelijkings, van het arbeidsproces (deling van de arbeid), een verdere ontwikkeling der technische mogelijkheden, in de weg.

De bestaande wijze van voortbrenging berust op samenwerking van alle over de wereld verdeelde productiegebieden, verloopt verdeling langs de wetten van het eigendom.

Terwijl de gehele mensheid in de productie samenwerkt, valt ze op het gebied der verdeling uiteen, in elkaar op leven en dood bevechtende groepen.

Er bestaat een niet te overbruggen tegenstelling tussen de productie en verdeling.

De burgerlijke maatschappij, gebaseerd op de uitbuiting van de ene mens over de andere, is niet in staat deze tegenstelling op te heffen.

Iedere sociale hervorming, zich baserend op de handhaving van het eigendom, is tot mislukking gedoemd.

Reeds eeuwen pogen de rijken tot vruchtbare samenwerking te komen met de armen der aarde, met als vooropstelling, het voortbestaan van hun bevoorrechte positie.

Tot nu toe zijn deze pogingen mislukt en zullen ook in de toekomst niet slagen. Eigendom en ontwikkeling der techniek, staan in onverenigbare tegenstelling tot elkaar.

In deze, voor ieder begrijpbare tegenstelling, ligt de ondergang der kapitalistische maatschappij besloten. De kapitalistische maatschappij stort ineen, indien het privaatbezit aan productiemiddelen en loonarbeid wordt opgeheven.

Sociale hervormingen kan de burgerlijke maatschappij nog toestaan, doch aantasting van het eigendom onder geen voorwaarde.

Marx merkt in zijn voorrede van „Het Kapitaal" niet onaardig op: „De Engelse Staatskerk b.v. vergeeft eerder den aanval op 38 van hare 39 geloofsartikelen, dan op 1/39 van haar inkomen."

De oplossing van de tegenstelling tussen voortbrenging en eigendom, ligt voor de hand. Het komt er slechts op aan, het eigendom op dezelfde gronden te baseren, als waarop de voortbrenging berust, d.w.z. het eigendom tot maatschappelijk eigendom verklaren.

De samenwerking der gehele mensheid regelt de productie, in samenwerking der gehele mensheid dient de verdeling te worden geregeld.

De gemeenschappelijke aanwending der productiekrachten wordt door gemeenschappelijke verdeling der voortgebrachte goederen aangevuld.

Nu zijn er echter Socialistische stromingen, die menen dat deze taak toe moet vallen aan de staat. De staat moet de productie en verdeling regelen.

Door het private eigendom tot staatseigendom te verklaren, en de staat met de gemeenschap te vereenzelvigen, meent men in toenemende invloed der staatsmacht t.a.v. de productie en verdeling, een groei tot het Socialisme te onderscheiden.

„De Staat is de maatschappij niet", zegt Bakunine en legt zeer terecht de wijsvinger op de fout, waaraan de overgrote meerderheid der Socialisten zich bezondigd.

De burgerlijke Staathuishoudkunde leert dat de Staat de gemeenschap dient. In wezen dient de Staat slechts één bepaalde groep van de gemeenschap, n.l. de bezitters van de grond en productiemiddelen

De Staat dankt haar ontstaan aan het eigendom, zij zal er ook mede te gronde gaan.

De Staat is een apparaat in handen der Bourgeoisie, om de uitbuiting te handhaven. Dit is het wezenlijke kenmerk van de moderne staat.

Door de particuliere eigendom tot Staatseigendom te veranderen, bevordert men de komst van het Socialisme geenszins. Integendeel Dan treedt de Staat als uitbuiter op.

Het wezen der kapitalistische productiewijze blijft onaangetast. Door het totale private Kapitaal in de Staat te concentreren, maakt men de Staat tot Kapitalist en spreken we van Staatskapitalisme. Onder het Staatskapitalisme of Staatssocialisme, hoe men het ook noemen mag, wordt de positie der arbeidersklasse, inplaats van beter, nog hopelozer. In vergelijking tot de individuele Kapitalist staan de Staat meerdere middelen ter beschikking, om de uitbuiting en de totale ontrechting te doen verlopen. Om een paar te noemen:

1. De loonhoogte wordt door de Staat bepaald.
2. De prijzen der goederen eveneens.
3. De lengte van de arbeidsdag, het arbeidstempo, vrouwenarbeid, door de Staat geregeld.
4. Stakingen, verzet, enz., als a-sociale uitingen onderdrukt en neergeslagen, met of zonder medewerking van het militaire apparaat.
5. In het politieke leven onderdrukt de Staat iedere haar vijandig gerichte tendens en beknot de vrije meningsuiting. Zo zouden wij door kunnen gaan.

Het belangrijkste is op te merken, dat Staatssocialisme een maatschappijvorm betekent, waarin de arbeidersklasse gescheiden is van de productiemiddelen, over de voortgebrachte goederen, geen beschikking heeft, en in loonslavernij uitgebuit wordt door de Staat.

Denk slechts aan het tot een waterhoofd uitgegroeide beambtenapparaat, de politie, het militaire leger, enz.......

Honderdduizenden, die deel uitmaken van dit apparaat, leven van de meerwaarde, van de door de arbeiders voortgebrachte goederen.

Zij verbruiken slechts en brengen niets voort!

Aan deze verkeerde, voor het Socialisme catastrofale opvatting, zijn de Marxistische theoretici mede schuldig.

Kautsky schrijft in het Erfuhrter Program, ook wel de Catachismus der Soc.-Democratie genoemd: „De economische werkzaamheid van de Moderne Staat. is het natuurlijke uitgangspunt van die ontwikkeling, die tot de Socialistische gemeenschap voert."

Hij bedoelde „Staatssocialisme" voert.

Ook Liebknecht formuleerde het op een Congres te Zürich aldus: de Staatsmachine is een wapen ter onderdrukking der arbeidersklasse. Ontrukken wij hem dit wapen en gebruiken wij het.

Ook Lenin en Trotzky spreken niet van vernietiging, doch overname van de Staat, waarna ze zal afsterven. Van dit afsterven van de Staat, valt anders in Rusland nog bitter weinig te bemerken.

Het is opmerkelijk, dat de Rev. Comm. Partij, naast haar kritiek op het Kremlin, dat ze zelfs van „contra-revolutionnaire politiek" beschuldigt, toch nog in de mening verkeert, dat de maatschappelijke structuur der U.S.S.R. verschilt van de overige landen in de

wereld.

Zolang de U.S.S.R. in haar huidige maatschappelijke structuur bestaat, ondanks de steeds monsterlijker degeneratie, die zij heeft ondergaan onder de heerschappij der Stalinistische bureaucratie, blijft zij een obstakel op het pad van de Imperialistische honger naar afzetgebieden. En even verder:

„De vierde Internationale blijft onvoorwaardelijk voor de verdediging der U.S.S.R. tegen het Imperialisme."

Vragen we ons af, waarin verschilt de maatschappelijke structuur in Rusland. Dan luidt het antwoord: Alleen hierin, dat alle productiemiddelen en de grond Staatsbezit zijn. Voor het overige is ze gelijk aan de overige kapitalistische Staten.

De arbeiders werken in loonslavernij, vormen meerwaarde, kapitaal, winst, enz., zij zijn gescheiden van de productiemiddelen.

Loon en arbeidsvoorwaarden worden bepaald door de Staat. De Russische arbeiders leven in nog verdierlijkte maatschappelijke positie dan in de overige kapitalistische landen. Men moet maar eens iets tegenover de verhoudingen der lonen (loondifferentiatie) stellen, vooral t.a.v. de prijzen, om voor goed genezen te zijn van een dergelijk Socialisme. De beknopte ruimte staat niet toe, te spreken over de volkomen politieke ontrechting, enz. Het Russische Staatssocialisme betekent voor de Russische arbeiders absolute uitbuiting, partijdictatuur, volslagen rechteloosheid.

Het Vrije Socialisme kenmerkt de Staat, als een der grootste beletselen op den weg tot het Socialisme. Staat en Socialisme zijn tegenstellingen, twee uiterste, die elkaar uitsluiten.

Proudhon (1809—1865), een der grootste wetenschappelijke voorgangers van het Vrije Socialisme, was een der eersten, die het autoritaire Staatssocialisme verwierp en een maatschappij propageerde, gegrond op vrije associatie en federalisme.

„Het Socialisme zal vrij zijn, of het zal niet zijn".

Deze gedachte kenmerkt de inhoud van het Vrije Socialisme.

De Socialistische samenleving, die het Vrije Socialisme voorstaat, zal zich in al haar wezenstrekken van de kapitalistische onderscheiden.

Haar economisch fundament zal bestaan uit het gemeenschappelijk beheren van grond en productiemiddelen, middels uit arbeiders, door vrije verkiezingen gekozen, Bedrijfsorganisaties en Arbeidersraden.

De Bedrijfsorganisaties en Arbeidersraden werken in vrijwillig overleg samen, tot regeling der productie en verdeling.

Op deze elementaire behoefte-voorziening van de Maatschappij zal zich een politiek en cultureel leven ontwikkelen, gekenmerkt door de vrije ontwikkeling der persoonlijkheid. Het streven van het Vrije Socialisme heeft zodoende eèn individueele strekking. Naast de zo noodzakelijke samenwerking om de strijd tegen de kapitalistische maatschappij zo effectvol mogelijk te kunnen voeren, staat de individuele mens en zijn zoeken naar zelfverwezenlijking.

In ieder mens liggen andere mogelijkheden en door deze tot ontplooiing te brengen en te eerbiedigen, zal de maatschappij rijker aan schoonheid en geluk worden, als ooit mensenkinderen vermochten te dromen.

De dienst der vrijheid is een zware dienst. Hij geeft geen goud, hij brengt geen vorstengunst. Hij brengt verbanning, honger, smaad en dood.

En toch is deze dienst de hoogste dienst

(Uit het eerste nummer van de Vrije Socialist.)

HET MILITARISME.

De ouderen onder de lezers, zullen zich herinneren, dat de strijd tussen de anarchisten en marxisten in het verleden, in hoofdzaak liep over de Staat en deelneming aan de Staat, de oorlog en haar verhindering (algemene werkstaking). Men heeft slechts de verslagen der Intern. Congressen van voor '14 na te slaan en de diverse resoluties te lezen, om te proeven dat hier mannen vochten voor een idee, waarvan ze zich ten volle de verantwoordelijkheid bewust waren.

Op het Intern. Congres in 1891 te Brussel gehouden, stelde Domela Nieuwenhuis, tegenover de Frans-Duitse resolutie, een eigene, waarvan de laatste zinsnede luidde: „besluit het Intern. Socialistisch Arbeidscongres van Brussel, dat de Socialisten van alle landen de oorlogsverklaring, zullen beantwoorden met een beroep op het volk, teneinde de algemene werkstaking te proclameren."

Deze resolutie van Domela werd door het Congres verworpen. De historie heeft Domela Nieuwenhuis in het gelijk gesteld.

De eerste wereldoorlog '14—'18 bracht voor het Intern. Socialisme een catastrofale ineenstorting.

De Soc.-Democratie liep met pak en zak naar het kamp der Bourgeoisie over.

Na de vrede viel de Duitse Soc.-Democratie de eer te beurt, in het belang der Intern. Bourgeoisie, de revolutionnaire Spartacus-opstand neer te slaan. Nog nooit in de historie heeft aan Socialistenhand zoveel bloed gekleefd als aan die van Noske, Severing en Scheideman.

Zij dragen persoonlijk de verantwoordelijkheid, door in hun partijorgaan „de Vorwarts", openlijk tot moord op Rosa Luxemburg en Karl Liebknecht op te hitsen. Broedermoord in naam van het Socialisme.

Uit dit Soc.-Dem. verraad aan het beginsel en mede door de October-Revolutie van '17, groeide de 3e Intern. omhoog. Trouw aan de Marxistische beginselen, aan de Sociale Revolutie en de Internationale verbroedering der Arbeidersklasse, vormde haar drijfkracht. De isolatie van de Russische Revolutie, die geen voldoende weerklank vond bij de West-Europeesche arbeidersklasse, baarde een Staatskapitalistisch regiem, onder de dictatuur van de Bolsjewistische Partij.

De 3e Internationale ontaarde weldra tot een apparaat, ondergeschikt gemaakt aan de belangen van Rusland. De verdediging der Sowjet-Unie ten koste van het verzet der West-Europesche arbeidersklasse, werd haar historische roeping. De oorlog heeft de 3e Internationale in dezelfde positie gedrongen als de 2e Internationale. Ook nu liepen er heren met pak en zak over naar het kamp des meesters.

Duizenden en nog eens duizenden gingen de dood in, mede door de misdadige politiek der 2e en 3e Internationale. Het Marxistische Socialisme heeft haar ideologische vervolmaking gevonden in de waanzin der Vaderlandsliefde, Staatsaanbidding, oorlogscredieten en nationale opbouw.

Het Marxistisch Socialisme, met haar grote legioenen aanhangers, geoefend om de strijd voor het Socialisme met stembiljet en papieren moties te voeren, met haar vakorganisaties met enorme weerstandskassen, het liep zich te pletter op de slachtvelden, granaattrechters en vlammenwerpers.

Het Vrije Socialisme heeft haar beginsel weten te vrijwaren van de bloedschuld, die de 2e en 3e Internationale op zich geladen hebben.

Het Vrije Socialisme, gegrondvest op haar rotsvaste overtuiging

dat het Socialisme alleen en alleen door de Internationale verbroedering der mensen te verwezenlijken zal zijn, telt haar aanhangers niet met duizenden, tienduizenden en millioenen.

Het Vrije Socialisme telt haar aanhangers met tientallen, wetend dat de invloed van een denkend, zuiver mens, van veel groter waarde voor de Socialistische idee kan zijn dan honderden begoochelde, volgzame en bedrogen meelopers.

Ook nu roept de Partij v. d. Arbeid en de C.P.N., evenals Troelstra aan Domela Nieuwenhuis, ons toe: „Waar zijn Uw legioenen?"

Ook nu maken we de woorden van Domela Nieuwenhuis tot de onze.

Ziet hier juist het verschil van opvatting. De Soc.-Democratie zoekt haar kracht in grote drommen goed gedrilde en blind volgende partijgenoten, die zwenken naar de wil der leiders, een volgzame massa dus, en wij stellen meer prijs op weinige maar zichzelf bewuste en klare mensen, die zich niet laten leiden.

Het kleine groepje van Vrije Socialisten verheft ook nu weder haar stem, wijst ook nu weder op de gevaren, die de mensheid bedreigen. Ook nu zijn zij het, die het monster militairisme bevechten met alle ten dienste staande middelen. Dat kleine groepje Vrije Socialisten vormt het geweten van het Socialisme. Zij stellen eenvoudig en klaar vast, dat militairisme de kanker is van de maatschappij, dat militairisme stuk vreet wat goed is en zuiver, dat militairisme de eenvoudige betrekking der volkeren verpest en vertroebelt, de instinct van de mens opjaagt en hun redelijk en zedelijk verantwoordelijkheidsbesef verminkt en terug brengt tot de cadaverdiscipline van het gelid.

Dat kleine groepje der Vrije Socialisten stelt vast:

Dat militairisme de volkswelvaart ondermijnt en millioenen en millioenen vergiftigt met de waanzin van Godsdienst en Vaderlandsliefde

Dat militairisme datgene wat ons nog rest aan cultuur en beschaving dreigt te vernietigen.

Dat militairisme, de jonge, zich ontplooiende mens degenereert tot een in een apenpakje schreeuwende waanzinnige.

Dat kleine groepje Vrije Socialisten staat op de bres voor dat socialisme, waarvan zij zich de drager weet.

Vrij Socialisme betekent: ontkenning van de oorlog.

Vrij Socialisme betekent: ontkenning van de Staat.

Vrij Socialisme betekent: ontkenning van de wet.

Vrij Socialisme betekent: ontkenning van leger, politie en geweld.

Vrij Socialisme betekent: ontkenning van uitbuiting, loonslavernij en Kapitaal.

Vrij Socialisme betekent: bevestiging van de vrijwillige overeenkomst van de mensen.

Vrij Socialisme betekent: bevestiging van ontwapening en geweldloosheid.

Vrij Socialisme betekent: bevestiging van de opheffing der slavernij, vernietiging van de loonslavernij en Kapitalisme.

Het Vrije Socialisme wekt U op haar strijd tegen het Internationale bandietendom, dat oorlog voert, millioenen mensen slacht, terwille van het beursdividend, te ondersteunen.

Het Vrije Socialisme nodigt U uit, tezamen te vechten voor een betere, gelukkige wereld.

De weg naar het doel zal zwaar zijn en moeilijk, doch ondanks alles de moeite waard.

Wij willen dit werkje besluiten met de woorden waarmede Domela Nieuwenhuis zijn grote werk van Christen tot Anarchist beëindigde:

„De anarchist is de baanbreker in de bossen van vooroordelen en domheden en wel verre daarvandaan dat zijn taak zou zijn afgelopen, begint deze eerst pas. De vrijheid toch ligt nog in de windselen, ondanks al het geschermt met dit woord en wij, anarchisten, hebben de taak de mensheid daaruit los te wikkelen, opdat wij door evolutie, zowel als van tijd tot tijd door revolutie — deze twee staan niet tegenover elkaar als tegenstelling, neen zij vullen elkaar aan, zodat de revolutie maar al te dikwijls de sluitsteen is van de evolutie — zullen komen tot datgene, wat wij bovenal nastreven:

„De vrije mens in een vrije Maatschappij."

L. H.

DOELSTELLING.

1. De Vrije Socialisten stellen zich ten doel, de kapitalistische maatschappij te vervangen door een Socialistische maatschappij, waarin grond en productiemiddelen tot gemeenschappelijk eigendom zijn overgegaan.

2. Ter doorvoering van het gemeenschappelijk bezit van grond en productiemiddelen, dienen de producenten zelf de productie en distributie van de goederen in handen te nemen, op grondslag van de bedrijven, middels de Bedrijfsorganisaties.

3. In de Bedrijfsorganisaties belichaamt zich de politieke en economische macht van de maatschappij en worden algemeen geldende regels doorgevoerd (economische gelijkheid voor allen), waardoor Loonarbeid, Kapitaal, Uitbuiting, kortom iedere overheersing van de ene mens over de andere, uitgeschakeld wordt.

4. Ter verwezenlijking van het Socialisme moet alle maatschappelijke macht in handen van de Bedrijfsorganisaties en de daaruit voortkomende Arbeidsraden berusten.

De Staat en iedere Staatssocialistische maatschappij-vorm, dient tot het uiterste te worden bestreden.

Eveneens iedere politieke partij en vakbeweging.

5. Iedere parlementaire actie van welke aard of strekking ook, dient bestreden te worden. Erkend kan slechts worden de op de grondslag van de bedrijven gekozen leiding, die ieder ogenblik afzetbaar en verantwoordelijk is aan de massa.

6. De strijd in de bedrijven, gevoerd door de arbeiders zelf, onder eigen gekozen leiding, vormt het brandpunt van de Vrije Socialistische Propaganda.

7. De Vrije Socialisten stellen zich op een Internationalistisch standpunt, erkennen slechts één Vaderland: de wereld, een volk: de mensheid. Iedere vorm van Nationalisme is hun vreemd.

8. De godsdienst, in welke vorm ook, dient bestreden en vernietigd te worden. Evenzo het militairisme in al haar geledingen. De Vrije Socialisten stellen zich op een anti-militairistisch standpunt en wijzen iedere vorm van georganiseerd geweld, als in strijd met de Socialistische Idee, van de hand. Dienstweigering en algemene werkstaking vormen de inhoud van de anti-militairistische propaganda.

9. T.a.v. de jeugd staan de Vrije Socialisten iedere poging tot zelfactiviteit, tot zelfontplooing, tot zelfwerkzaamheid, voor. Zij stellen zich **niet** op het standpunt van de geleide Jeugdorganisaties, doch op dat van de Vrije Jeugd Beweging.

Iedere activiteit t.a.v. de jeugd, beoogt haar zelfwerkzaamheid te vergroten en levensmoed te bevorderen.

10. De eerbiediging van de menselijke persoonlijkheid en de vergroting van zijn verantwoordelijkheidsbesef t.a.v. ieder maatschappelijk en cultureel geschieden, vormen de grondslag van de Vrije Socialistische Beginselen.